

Antal Zsófia

Gyakori kollokációk a *nagyon* határozószóval egy tanulói és egy pedagógiai korpusz tükrében

1. Bevezetés

A gyakran együttesen előforduló szókombinációk vagy szótöbbsékek, a kollokációk¹, mindenütt jelen vannak az élő nyelvben, megjelennek szóbeli és írásbeli produktumainkban is (Biber és mtsai. 1999, Erman–Warren 2000, Foster 2001, Howarth 1998, Sinclair 1991, Stubbs 2001). Az anyanyelvi beszélők nyelvhasználatát idiomatikussá, folyékonyra és természetessé teszik. Hiányuk, helytelen használatuk miatt az idegen nyelvet tanulók nyelvi megnyilvánulásai gyakran esetlennek, természetellenesnek, furcsának tűnhetnek. Több tanulmány is kimutatta, hogy a nyelvtanulók – még a magasabb szintű nyelvtudással rendelkezők is – nehezen közelítik meg az anyanyelvi beszélők kollokáció-használatát, és hogy a kollokációk használata gondot jelenthet számukra az írott és a beszélt nyelvben egyaránt (vö. Granger 1998, Howarth 1998, Nesselhauf 2003, Nesselhauf 2005). A célnyelvi kollokációkat gyakran alul-, túl vagy éppen rosszul használják, helyettük atipikus szókapcsolatokat hoznak létre. Bizonyos kollokációk túlhasználatának egyik lehetséges magyarázata, hogy bennük a tanulók biztonságos, mindig jól működő nyelvi megoldást látnak. Hasselgren (1994) az ilyen biztonságos lexikális választásokat „lexikai plüssmackóknak” nevezte el, melynek analógiájára jelen esetben „kollokációs plüssmackókról” beszélhetünk (Kaszubszki 2000).

A kollokációk megfelelő használatát tehát ma már széles körben az autentikus, természetes nyelvhasználat egyik legfontosabb előfeltételének tekintik (vö. Cowie 1998, Sinclair 1991, Wray 2002). Jelen tanulmány a digitalizált *KorSzak tanulói korpuszban* a leggyakoribb határozószó, a *nagyon* tipikus kollokációit, azaz a statisztikailag kimutatható gyakorisággal előforduló szókapcsolatait elemzi, és összehasonlítja azokat a nyelvi inputot szolgáló *MagyarOK nyílt pedagógiai korpusz* azonos kollokációival. Vizsgálja, hogy az idegen nyelvi tanulók ugyanazokat a kollokációkat használják-e írásbeli produktumaikban, mint amelyek jelen vannak a pedagógiai korpuszban, alul- vagy túlhasználják-e azokat, esetleg biztonságos nyelvi megoldásként („kollokációs plüssmackóként”) tekintenek-e rájuk. A tanulmány feltárja és összehasonlítja a fent említett korpuszokban szereplő kollokációk lexikogrammatikai jellemzőit, és ismerteti a találatok formai és tartalmi jellemzőit.

2. A vizsgált korpuszok

2.1. A KorSzak tanulói korpusz

A *KorSzak tanulói korpusz* 2020 februárjában jött létre azzal a céllal, hogy jól kereshető, jelentős méretű, nyilvános adatbázisként segítse a nyelvészek, nyelvtanárok, hungarológusok és a magyar mint idegen nyelv tanításával foglalkozó szakemberek munkáját (Baumann és mtsai. 2020: 35–37, Antal 2021). A korpusz két nagy részre különül el; írásbeli és szóbeli nyelvi produktumokra. A folyamatosan bővülő nyelvi adatbázis jelenleg 257 nyelvtanuló nyelvi

¹ A jelen tanulmányban statisztikai megközelítésben tekintek a kollokációkra, azaz gyakori kookeurenciaként értelmezem őket (1. korpusznyelvészeti megközelítés). Ezzel szemben egyéb, pl. a szemantikai vagy a didaktikai megközelítésekben fontos szempont lehet az idiomatikusság foka (nem, gyengén vagy részben idiomatikus), a „szemantikailag autonóm bázis és ahhoz tartozó affin kollokátor” kapcsolat (Hollós 2012: 228), illetve a lexikalizáció és a frazeologikus jelleg is.

produktumát tartalmazza A1–B2-es szintig. A cikk megírásának pillanatában az írásbeli korpusz a nagyobb alkorpusz, a maga 2338 írásos szövegalkotásával 373 664 token és 288 308 szószámával.

A korpusz írásbeli szövegalkotások alkorpusza a magyarul tanulók írott beadványaiból épül fel. A szövegek egy része kézírással készült, másik részét pedig a digitális oktatás bevezetésének következtében a diákok elektronikus formában adták be. A szövegeket két formátumban tároljuk: meghagyjuk az eredeti szövegeket, melyeket annotálás nélkül is elérhetővé teszünk, a nyílt korpuszba felkerülő szövegekben pedig kizárólag azt javítjuk, ami gátolja a keresést. A javítást szótóig végezzük el, de mást nem korrigálunk. A javítás tényét a szövegben az adott lexéma után jelöljük, de nem részletezzük. Az anonimitást szem előtt tartva a nevek helyett olyan egységes fiktív neveket használunk, melyek a magánhangzók illeszkedésének hibáit jelzik. Egyéb személyes adatot akkor hagyunk el, ha azáltal beazonosítható lenne az adatközlő. A korpusz építésének alapkritériuma, hogy a korpusz adatközlői a *MagyarOK* tankönyvcsalád köteteiből tanuljanak különböző képzési formákban és különböző nyelvi szinteken; ez azért fontos, hogy összehasonlítható legyen a *MagyarOK nyílt pedagógiai korpusz* (Szita 2020: 174–175, Szita 2021: 74–75) és *KorSzak tanulói korpusz* nyelvi anyaga.

A korpusz jelenleg ugyan még nem érhető el mindenki számára a *Sketch Engine* felületén (Kilgarriff és mtsai. 2004, Kilgarriff és mtsai. 2014), de célunk, hogy a közeljövőben nyilvánossá tegyük. Azért választottuk a *Sketch Engine*-t tárhelynek, mert a kutatóknak, a nyelvtanároknak és a nyelvtanulóknak olyan könnyen kezelhető eszközöket biztosít, amelyek segítségével különböző szempontok szerint kereshetnek a korpuszban. Például a *Word Sketch* eszközzel több elemből álló nyelvi egységek (kollokációk) hívhatók le, a *Concordancer* konkordanciasorai számos példát szolgáltatnak a keresett nyelvi elem (morféma, szó vagy kifejezés) használatára, a *Wordlist* segítségével pedig szófaj szerinti gyakorisági listák állíthatók fel.

2.2. A MagyarOK nyílt pedagógiai korpusz

A *MagyarOK nyílt pedagógiai korpusz* a *MagyarOK* A1–B2 magyartanító tankönyvcsaládhoz készült, és elsődleges célja a nyelvtanítás és a nyelvtanulás hatékonyabbá tétele. A természetes nyelvhasználatot tükrözi, adaptált és autentikus szövegek gyűjteménye. A tanulmány megírásakor a *Sketch Engine* felületén regisztráció nélkül elérhető korpusz 144 832 szót és 201 079 tokent tartalmaz. Két alkorpuszból áll, melyek közül az első a tankönyvek teljes szövegének gyűjteménye, a második pedig olyan félautentikus, a tankönyv témáit érintő, narratív szövegeket tartalmaz, melyek anyanyelvi beszélőktől származnak. A várhatóan 2023-tól elérhető, dinamikus harmadik alkorpusz – mely közel 500 000 token számú – különböző autentikus és személyes szövegekből fog állni (Szita 2020: 174–175, Szita 2021: 74–75).

3. A kollokációs vizsgálat eredményei

Az alábbiakban feltérképezem, hogy a *nagyon* határozószó a két korpusz leggyakoribb határozószói között hányadik helyen szerepel, és megvizsgálom mindkét korpuszban, hogy melyek a leggyakoribb kollokációs partnerei, majd a *KorSzak tanulói korpusz* első két helyén szereplő kollokánspár² lexikogrammatikai jellemzőit összehasonlítom a *MagyarOK nyílt pedagógiai korpusz* ugyanazon kollokációival.

² A kookkurenciaként értelmezett kollokáció tagjait, azaz az azt alkotó szavakat hívom kollokánssoknak (pl. *sokat, alszik; dugába, dől*).

3.1. A nagyon határozószó helye a vizsgált korpuszokban

Ha a két korpuszban az 50 leggyakoribb határozószó listáját megvizsgáljuk, akkor azt láthatjuk, hogy a *nagyon* határozószó mindkét esetben előkelő helyen szerepel. A *KorSzak tanulói korpuszban* 3962 példányszámmal (a teljes korpusz 1.060%-a) az első, a *MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban* 1005 példányszámmal (a teljes korpusz 0.5%-a) pedig a negyedik (1. és 2. ábra).

Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓
1 nagyon	3,962 ***	14 este	630 ***	27 amint	374 ***	40 legalább	165 ***
2 nem	2,884 ***	15 délután	618 ***	28 otthon	361 ***	41 gyors	163 ***
3 is	2,347 ***	16 gyakran	579 ***	29 ahol	318 ***	42 sok	160 ***
4 de	1,922 ***	17 akkor	535 ***	30 egyszer	299 ***	43 elég	159 ***
5 ahogy	1,421 ***	18 amikor	533 ***	31 vasárnap	263 ***	44 természetesen	155 ***
6 jó	1,215 ***	19 sajnos	485 ***	32 soha	260 ***	45 ritkán	152 ***
7 magyar	1,060 ***	20 még	462 ***	33 délelőtt	253 ***	46 először	148 ***
8 általában	1,042 ***	21 például	451 ***	34 aztán	233 ***	47 sem	148 ***
9 most	933 ***	22 angol	428 ***	35 mindennap	220 ***	48 úgy	139 ***
10 itt	847 ***	23 már	411 ***	36 főleg	200 ***	49 közel	127 ***
11 mindig	843 ***	24 körülbelül	405 ***	37 két	189 ***	50 tavalý	118 ***
12 csak	821 ***	25 ott	384 ***	38 szerencsére	178 ***		
13 néha	633 ***	26 reggel	378 ***	39 inkább	171 ***		

1. ábra: A *KorSzak* tanulói korpusz 50 leggyakoribb határozószava

Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓	Lemma	Frequency ? ↓
1 nem	2,539 ***	11 itt	305 ***	21 ne	187 ***	31 így	131 ***	41 először	103 ***
2 is	1,921 ***	12 amikor	298 ***	22 úgy	181 ***	32 amiért	131 ***	42 egyszer	102 ***
3 ahogy	1,341 ***	13 most	297 ***	23 gyakran	181 ***	33 inkább	128 ***	43 egész	101 ***
4 nagyon	1,005 ***	14 akkor	269 ***	24 sem	165 ***	34 néha	122 ***	44 angol	92 ***
5 de	813 ***	15 ahol	257 ***	25 elég	149 ***	35 otthon	120 ***	45 magyar	91 ***
6 jó	783 ***	16 este	256 ***	26 fel	147 ***	36 délután	116 ***	46 ahogyan	89 ***
7 csak	522 ***	17 amint	254 ***	27 például	143 ***	37 sok	114 ***	47 legalább	82 ***
8 már	509 ***	18 ma	239 ***	28 ott	140 ***	38 soha	112 ***	48 gyors	81 ***
9 még	483 ***	19 általában	203 ***	29 majd	135 ***	39 tegnap	112 ***	49 szép	79 ***
10 mindig	326 ***	20 sajnos	203 ***	30 aztán	133 ***	40 tényleg	105 ***	50 német	73 ***

2. ábra: A *MagyarOK* nyílt pedagógiai korpusz 50 leggyakoribb határozószava

3.2. A nagyon határozószó 10 leggyakoribb kollokációja a vizsgált korpuszokban

Következő lépésként a *KorSzak tanulói korpuszban* és a *MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban* is rákerestem a *Word Sketch* alkalmazás segítségével a *nagyon* határozószó 10 leggyakoribb kollokációjára, és a kapott eredmények alapján itt is nagy hasonlóságot láthatunk a két korpuszban.

Nyolc lexéma mindkét korpuszban szerepel a *nagyon* határozószó kollokációs párjaként. Ezek a következők: *szerelem, szép, jól, jó, nehéz, kedves, tetszik* és *finom*. A keresési eredmények alapján a *szerelem* a tanulói korpuszban 632 példányszámmal az első, a pedagógiai korpuszban 165 példányszámmal ugyancsak az első, a *szép* a tanulói korpuszban 311 példányszámmal a második, a pedagógiai korpuszban 32 példányszámmal a negyedik, a *jól* a tanulói korpuszban 296 példányszámmal a harmadik, a pedagógiai korpuszban 124 példányszámmal a második, a *jó* a tanulói korpuszban 209 példányszámmal a negyedik, a pedagógiai korpuszban 27 példányszámmal a hatodik, a *nehéz* a tanulói korpuszban 116 példányszámmal a hetedik, a pe-

dagógiai korpuszban 13 példányszámmal a tizedik, a *kedves* a tanulói korpuszban 107 példányszámmal a nyolcadik, a pedagógiai korpuszban 35 példányszámmal a harmadik, a *tetszik* a tanulói korpuszban 106 példányszámmal a kilencedik, a pedagógiai korpuszban 26 példányszámmal a hetedik, a *finom* a tanulói korpuszban 96 példányszámmal a tizedik, a pedagógiai korpuszban 22 példányszámmal a kilencedik helyen szerepel (1. táblázat).

gyakorisági sorrend	<i>KorSzak</i> tanulói korpusz	<i>MagyarOK</i> nyílt pedagógiai korpusz
1.	<i>szeret</i> (632)	<i>szeret</i> (165)
2.	<i>szép</i> (311)	<i>jól</i> (124)
3.	<i>jól</i> (296)	<i>kedves</i> (35)
4.	<i>jó</i> (209)	<i>szép</i> (32)
5.	<i>érdekes</i> (149)	<i>örül</i> (30)
6.	<i>fontos</i> (132)	<i>jó</i> (27)
7.	<i>nehéz</i> (116)	<i>tetszik</i> (26)
8.	<i>kedves</i> (107)	<i>beszél</i> (23)
9.	<i>tetszik</i> (106)	<i>finom</i> (22)
10.	<i>finom</i> (96)	<i>nehéz</i> (13)

1. táblázat: A *nagyon* határozószó 10 leggyakoribb kollokánsa a *KorSzak* tanulói korpuszban és a *MagyarOK* nyílt pedagógiai korpuszban

3.3. A *nagyon* határozószó két leggyakoribb kollokációs párjának összehasonlítása a vizsgált korpuszokban

Ebben az alfejezetben a *KorSzak* tanulói korpusz első két helyén szereplő (*szeret* és *szép*) kollokánpár lexikogrammatikai jellemzőit hasonlítom össze a *MagyarOK* nyílt pedagógiai korpusz azonos kollokációival. A *Concordancer* eszköz segítségével, szisztematikusan elemezve a konkordanciasorokat jutottam el az eredményekhez. A tanulmány terjedelmi határa miatt mindhárom korpusz esetében csak 20 konkordanciasort fogok szemléltetni, amelyek azonban a *Sketch Engine* szoftvernek köszönhetően a relatív kis számuk ellenére is reprezentatívak.

A *KorSzak* tanulói korpuszban a *nagyon szeret* kollokáció 632 alkalommal szerepel. A korpusz konkordanciasorainak (3. ábra) elemzésével megfigyelhetjük, hogy:

- a *nagyon* és *szeret* kollokánsok egymás mellett állnak, és nem ékelődik közéjük másik lexikai elem (*nagyon szeretek*, *nagyon szeret*, *nagyon szeretnek*);
- mindig a *nagyon* lexéma áll elől (*nagyon szeretem*, *nagyon szerettem*, *nagyon szeretjük*);
- a kollokáció pozíciója általában mondatkezdő (*Nagyon szeretek zenét hallgatni*. *Nagyon szerettem otthon pihenni*. *Nagyon szeretem a filmeket nézni, mert érdekesek és tanulságosak*);
- a *szeret* jellemzően jelen idejű, kijelentő módú, egyes szám első személyű határozott vagy határozatlan ragozású (*Nagyon szeretek filmeket nézni, és moziba menni*. *Nagyon szeretem velük tölteni az időt*. *Én pedig nagyon szeretem az embereket hallgatni*.). A *szeret* egyes szám második személyű alakja egyáltalán nem szerepel a korpuszban sem határozott, sem határozatlan ragozásban, ugyanígy nem találjuk a többes szám második személyű alakját sem, sem határozott, sem határozatlan ragozásban.

- A kollokációt megtaláljuk egyszerű és összetett mondatokban is (*Nagyon szeretek vásárolni. Nagyon szeretem őt. Nagyon szeret otthon főzni. Azért is tanulok magyarul, mert nagyon szeretem a magyar rockzenét. A romantikus filmeket is szeretem, mert happy enddel végződnek. Nagyon szeretem ezt a ruhát, mert elegáns és divatos.*).
- A kollokációt általában főnévi igenév követi (*nagyon szeretek pihenni, nagyon szeret biciklizni, nagyon szeret számítógépezni és sportolni*),
- de gyakran találkozunk a *nagyon szeret + Acc + Inf* szerkezettel is (*nagyon szeretek filmeket nézni, szeretem az embereket hallgatni, nagyon szeret tanácsokat adni*), valamint a *nagyon szeret + Adv + Inf* szerkezettel is (*nagyon szeretnek a kertjében dolgozni, nagyon szeretnek külföldre utazni, nagyon szeretek édesapámmal lenni*).

A vizsgált korpusz anyagában található kollokáció-használati hibákat a típusuk alapján négy csoportba soroltam, és egy-egy példával szemléltetem az alábbiakban³:

- határozott és határozatlan ragozás felcserélése: **Nagyon szeretek az időm a Franciaországban.*
- egyeztetési hiba: **Őn nagyon szeretnek a kertjében dolgozni és a hétvégén ön általában egy bicikli (J) tour csinálnak.*
- névelő helytelen használata: **Nagyon szeretek a vidéken lakni.*
- a *nagyon szeret + Inf* szerkezet helytelen használata: **Néha egy kicsit stresszes és fáradt, de nagyon szeretek diák, mert a munkám érdekes és jól.*

Mindössze egy „kollokációs plüssmackó” szerkezetet (**főleg nagyon szeretek*) találtam a korpuszban: **Főleg nagyon szeretek a tollaslabdás. *Főleg nagyon szeretek focizni. *Főleg nagyon szeretem a kávé.* Az anyanyelvi beszélők számára a vizsgált kollokáció használata ebben a formában furcsa, atipikus.

➤A kedvenc ruhadarabom egy fekete ruha - hosszú (J) és szürke virágos.</s><s> Nagyon szeretem ezt a ruhát, mert elegáns és divatos.</s><s>Milyen a kedvenc színem?</s><s> Elegáns és divatos.</s><s>Milyen a kedvenc színem?</s><s>Nem tudom.</s><s> Nagyon szeretem a kéket, a zöldet és a sárgát.</s><s>Általában tetszik a színes ruhadarabok, sétálnak (J).</s><s>Egy gyönyörű parkba mennék minden délután (J).</s><s> Nagyon szeret a gyerekekkel lenni.</s><s>Sehogyan pihen.</s><s>Néha moziba megy a filmre reggelizem.</s><s>Egy tojást, tejfölt eszem, és egy pohár kávéét iszom.</s><s> Nagyon szeretem a halat, mert finom és egészséges.</s><s>Magyaróra után a könyvtárba jár citromlé.</s><s>Gyümölcsfagyalt, jégkrém.</s><s>Ez nagyon finom!!!</s><s> Nagyon szeretek vásárolni.</s><s>Mindennap listát készítek.</s><s>Általában megyek az utcára lennap beszélgetünk facebookon és együtt játszottunk "League of Legends".</s><s> Nagyon szeretek vele beszélgetni, mert nagyon jól értjük egymást, és ő intelligens és kedves.</s><s>Éppan most magyarul tanulok, mert tanulni szeretnék egyetemen magyarul.</s><s> Nagyon szeretem Magyarországot, gyönyörű ország.</s><s>És itt nem olyan hideg, mint Magyarországon, mert ezt a gyönyörű nyelvet akarok tanulni.</s><s> Nagyon szeretem ezt a nyelvet, mert semmihez hasonló.</s><s>Azért is tanulok magyarul, mert ezt a nyelvet, mert semmihez hasonló.</s><s>Azért is tanulok magyarul, mert nagyon szeretem a magyar rockzenét.</s><s>Most éppen Pécsen vagyok.</s><s>Pécs egy nagy város, még nem ismerem olyan jól ezt a várost, de azt tudom, hogy nagyon békés.</s><s> Nagyon szeretek az utcákon sétálni.</s><s>Magyarul is tanulok.</s><s>Írni és beszélni nagyon szeretek.</s><s>De gyakran szájpolok.</s><s>Most anyukám Vietnámban van.</s><s>Ezért nagyon szeretek beszélgetni anyukámmal.</s><s>Mert ő nagyon vidám és türelmes, optimista.</s><s>Magyarországon.</s><s>Villamosmérnökként szakos egyetemista vagyok.</s><s> Nagyon szeretem a magyar nyelvet, mert szép és érdekes.</s><s>Nekem hiányzik Magyarországot.</s><s>Nagyon szeretnék orvos lenni.</s><s>Most tényleg fárasztó, de nagyon szeretek tanulni, mert jók a karrierlehetőségek.</s><s>Az orvos szeretem boldog lenni.</s><s>Én szeretek futni, stb.</s><s>Mindén délután 30 percig futok a barátommal.</s><s> Nagyon szeretem a családomat, ez a kedves és boldog családom.</s><s>A születésnapon mindig találkozunk.</s><s>Mindig van ideje beszélgetni és segíteni.</s><s>Jól tud úszni és nagyon szeret sportolni.</s><s>Nagyon szeretek külföldre utazni, új országokat látni.</s><s>Én szeretek beszélni és segíteni.</s><s>Jól tud úszni és nagyon szeret sportolni.</s><s> Nagyon szeretek külföldre utazni, új országokat látni.</s><s>Tavaly a Spanyolországban, most hollandul tanulok, de nem túl nehéz, mert dél-afrikai hollandul beszélek.</s><s> Nagyon szeretem Hollandiát, gyönyörű és biztonságos ország.</s><s>Most éppen Amszterdamban vagyok, hónapban tizenkétszer bevásárlóközpontban venni.</s><s>Most nagyon szeretek főzni, minden reggel reggeli főzők, de a hétvégén inkább ebéd főzni, nem reggelizem.</s><s>Egy kiló friss kenyert is veszek.</s><s>Angliában nincs túró (J), de nagyon szeretem.</s><s>Amikor hazamegyek, gyakran megyek vásárolni.</s><s>Általában szeretek pihenni, szeretek étterembe járni. Jobb éttermi étkezés, mert nem nagyon szeretek takarítani, mosogatni.</s><s>Évente legalább 2 hetet töltök a nagyszüleimnél.

3. ábra: Példák a nagyon szeret kollokációs pár használatára a KorSzak tanuló korpuszban

³ A hibaelemzésnél csak a kollokációk helytelen használatát vizsgálom át, az egyéb grammatikai stb. hibákra nem térek ki.

A MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban a *nagyon szeret* kollokáció 165 alkalommal szerepel. A korpusz konkordanciasorainak (4. ábra) elemzésével megfigyelhetjük, hogy:

- a *nagyon* és *szeret* kollokációsok kivétel nélkül egymás mellett állnak, és nem ékelődik közéjük másik lexikai elem (*nagyon szeretek, nagyon szeretsz, nagyon szeret*);
- túlnyomó többségében a *nagyon* lexéma áll elől (*nagyon szeretem, nagyon szereti, nagyon szeretjük*), csupán két példát találunk az ellenkezőjére (*Jól beszélnek németül, és most angolul tanulok, mert szeretnék nagyon jól beszélni angolul. Kit szeret nagyon?*);
- a kollokáció mondatkezdő, mondatközepi és mondatvégi pozícióban is állhat (*Nagyon szeretek a műhelyemben lenni. És mind a ketten nagyon szerettünk sportolni. Egy kicsit kövér, mert egész nap csak eszik meg alszik, de én nagyon szeretem.*);

mzetiségű. Jól beszélnek németül, és most angolul tanulok, mert szeretnék nagyon jól beszélni angolul. László vagyok. Az apukám török, az anyukám is zért a táskám az iroda: a táskában ott a könyv, a füzet, a sok újság és toll. Nagyon szeretek az iskolában lenni, a kollégák nagyon kedvesek, a diákok barátságosak, sportpályán a barátaival. Van egy nagy uszoda is. Szép a környék, nagyon szeretek a dombokon és az erdőkben kirándulni. A város, ahol élek, Budapest. És van két fine dining étterem is. És persze gyönyörű erdők, nagyon szeretek itt túrázni. Az is jó, hogy közel van Pécs, autóval 20 perc, de buszra is lehet menni. Sok az ember, sok az autó, sok a magas ház. A központ ezer éves, nagyon szeretek ott sétálni, vagy egy kávézóban inni egy finom, forró azeri teát. Van a közelben egy gyönyörű park, oda megyünk minden délután. Nagyon szeretek a gyerekekkel lenni. Jó látni, ahogy fejlődnek. Panka például nagyon ügyes. Van egy kutyám is, akit nagyon szeretek. Egyiptomba akarok utazni. Imádom zenét hallgatni, nagyon szeretek koncertre járni. Adél hobbija a főzés, nagyon szeret főzni. Sok zenét hallgatni, nagyon szeretek koncertre járni. Adél hobbija a főzés, nagyon szeret főzni. Hétfőn délután nyelviskolába megyek, ezért nem tudok koncertre menni. A szüleimet és az anyósomékat is meglátogatjuk, a kislányom nagyon szeret medencében pancsolni, és a kertben meztelán szaladgálni. Én olvasok, nagyon szeretek olvasni. Nekünk a Balaton (is) a Riviera. Londonba megyünk nyaralni, mert nagyon szeretem a híres múzeumokat, szép épületeket és a történelmet. Reggel kávézok, mert nagyon szeretek kávézni. A nyár a kedvenc évszavam. Nagyon szeretem a meleget és nagyon szeretek úszni, biciklizni és kirándulni. Nem szoktam rendszeresen nyaralni, mert általában Magyarországon élők barátaimmal együtt utazunk el valahová, mert nagyon szeretünk együtt lenni. Legutóbb Szlovákiában voltunk, a Magas-Tátrában pihenésről írtam a blogomra, mert az ázsiai nőkről írom a szakdolgozatomat. Nagyon szeretem Japánt, gyönyörű ország. Most éppen Tokióban vagyok. Azt szeretem, ha az emberek magyarul beszélnek. Az egyetememen magyar nyelvtant tanítok magyar szakosoknak. Nagyon szeretem átadni, amit tudok. Most még itthon vagyok a kislányommal, de szeretnék utazni, de általában csak 11 órától van órám. Szeretem a munkámat, nagyon szeretek magyart tanítani, de azért hiányzik az angoltanítás. Ő Szilárd, az apám, nagyon szeretek vele lenni. Sok időt töltünk együtt. Nagyon szeretem őket: kedvesek, türelmesek... és nem olyan szigorúak, mint apa és anyanyelv mellett van egy kis spájz. Azt szeretem, ha a gyerekek jól tanulnak. Nagyon szeretek főzni. A kedvenc helyem viszont nem a konyha, hanem a terasz. Gyerekkoromban Pécsen laktunk egy régi házban, aminek nagy kertje volt. Nagyon szerettem a kertben játszani. A nagyszüleim Budapest külvárosában laktak, mert nagyon szeretek főzni. Nem, de annál finomabb. 6. fejezet. Nagyon szeretek ukulelét játszani. Van egy ukulelém. Ha van egy kis időm, mindig meglátogatok, mert intelligens, kedves és jókedvű. Sokat nevetünk együtt. Anna nagyon szeret enni, mindig főz valami finomat. Gyakran főzünk együtt, Budapestre

4. ábra: Példák a nagyon szeret kollokációs pár használatára a MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban

- a *szeret* jellemzően jelen idejű, kijelentő módú, egyes szám első személyű határozott vagy határozatlan ragozású (*Nagyon szeretek az iskolában lenni, a kollégák nagyon kedvesek, a diákok barátságosak, sok érdekes emberrel beszélgetek minden nap. Nagyon szeretek naszolni. Nagyon szeretem Lentiben, hogy kicsi, és így mindenhova el lehet jutni gyalog vagy biciklivel.*). A *szeret* többes szám második és harmadik személyű alakja egyáltalán nem szerepel a korpuszban sem határozott, sem határozatlan ragozásban (*szerettek, szeretnek, szeretitek, szeretik*), valamint nem találunk egyes szám második személyű, határozott ragozású alakot sem (*szereted*);
- a kollokációt megtaláljuk egyszerű és összetett mondatokban is (*A gyerekek nagyon szeretik a mesekönyveimet. Nagyon szeretek sportolni. Nagyon szeretek hozzájuk menni. A filmeket is nagyon szeretem, főleg a dél-európai filmek érdekelnék. Nagyon szeret fényképezni, minden hétvégén egy-két órát fotózik. Nagyon szeretek festeni, már volt néhány kiállításom is*);
- a kollokációt általában főnévi igenév követi (*nagyon szeretek festeni, nagyon szeretsz vásárolni, nagyon szeret fényképezni*);

- gyakran találkozunk a *nagyon szeret + Adv + Inf* szerkezettel (*nagyon szeretek az iskolában lenni, nagyon szeretek Sárával lenni, nagyon szeret tornázni*), a *nagyon szeret + Acc + Inf* szerkezettel viszont csupán három alkalommal (*nagyon szeretsz filmet nézni, nagyon szeretek magyart tanítani, nagyon szeretek szépirodalmat olvasni*).

A *KorSzak* tanulói korpuszban a *nagyon szép* kollokáció 311 alkalommal szerepel. A korpusz konkordanciasorainak (5. ábra) elemzésével megfigyelhetjük, hogy:

- a *nagyon* és *szép* kollokációsok mindig egymás mellett állnak, és nem ékelődik közéjük másik lexikai elem (*nagyon szép*);
- kivétel nélkül a *nagyon* lexéma áll elöl a kollokációban;

rti is lehet ott. Este nagyon szép a kilátás éjszakai fény miatt. Egy nagyon szép tóhoz mentem a családommal (J). Ez volt a legjobb nyaralásom volt am Budapesten a barátaimmal egy napot. Megláttuk az Országházat, ami nagyon szép és csodálatos. Az Országház az Európa második legrégebbi parlamenti nézni. Mongóliában egy olyan tó, ahol lehet hajóval túrázni (J). Nagyon szépek a hegyek és tiszta a víz (J). Ezenkívül (J) van sok szép növény vagy gyserre. Végül naplemente előtt fogjuk tölteni az időt a strandon. Nagyon szép a naplemente a gázai tengerparton. Vacsorára az egyik leghíresebb am busszal, repülővel és vonattal. A kedvenc városom Santorini volt, mert nagyon szép. Szeretek úszni a tengerben és az időjárásban. Prágában és Nem szeretek külföldre utazni. Ezért Alexandriába mentem. Nagyon szép hely és vannak gyönyörű strandok. Mindig lehet érdekes emberek talál szeretnék egy nagyobb tükört. Élek vidéken Ez azért jó, mert sok a zöld, nagyon szép a környék, tiszta a levegő és csendes élet. Szerintem a faluban nem is Csehországban. Kb 379 ezer ember él itt. Szerintem Brinn egy nagyon szép város, egyetemi város, mert sok diák itt tanul. Itt van egy híres vár Sz híres dal 1977-ből. A dal a szerelemtől szól. Azért szeretem, mert nagyon szép a szövege és nagyon romantikus ritmusú. Az énekesnek nagyon jó í szszabonban. Nyáron 5 napra megálltunk Lisszabonban. Ez a város nagyon szép és régi. A város tele van hangulatos utcákkal, parkokkal (J), szobrok s házak egy nagy parkban van. A parkban egy tó is van. Ez a hely nagyon szép, és nagyon népszerű az ifjú házaspárok körében, akik fotózni járnak oda, és ne i. A véleményem szerint, Az Orfű tó annyira lenne tetszeni neked. Nagyon szép a falu. Arra képes lennél, hogy pihenj, és ha szeretnél úszni, ott a leg el van a metró. Egy hegyen van, így a kilátás csodálatos. A szállás nagyon szép és minden szobában van klíma - az nagyon fontos nyáron! A szállod. net biciklivel közlekedni. Itt biztonságos és csendes. A központban nagyon szép régi házak vannak. Van egy gyönyörű folyó, a neve Neckar. Itt lehet biciklivel közlekedni. Ilyönvtár, múzeum. Van itt nagyon jó éttermek vannak a városban. Nagyon szép és romantikus a Tiszánál sétálni. Itt lehet biciklivel közlekedni. Számo: alu Dél-Magyarországon. Száznegyvenötezer ember él itt. A város nagyon szép és csendes. És vannak tavak, és északon a Mecsek. Számom: rel a cukrászdában vagyok lehet a kollégámmal beszélgetek. A cukrászda nagyon szép és világos. Hétfőn délután a konditerembe megyek sportolni. Or hozzám megyünk. Szombaton reggel biciklivel a városba megyünk egy nagyon szép és modern kávézóba. Déltől hatig uszodába megyünk, ott tudunk be: . de mindig optimista. A hazájukban van egy kutyájuk és 5 csirke. Nagyon szép a kertjük (J). Van egy hügom is. Ő a szülőnk házában él (J). koládét, megittam a vizet és közben a völgyöt nekünk alatt néztük. Az idő nagyon szép volt, sütött a nap és az ég kék volt. Végül visszamentünk. Ha

5. ábra: Példák a *nagyon szép* kollokációs pár használatára a *KorSzak* tanulói korpuszban

- a *szép* kollokációs jellemzően egyes számban szerepel (*Nagyon szép és világos. Pécs nagyon szép város, itt mindig nagyon jó a hangulat. Ez a film nagyon szép és a téma nagyon újszerű.*), az egész korpuszban csupán 9 alkalommal találtam többszámú alakot (*Nagyon tetszett nekem, mert nagyon szépek voltak az (J) épületek, és nagyon finomak az ételek. Nagyon szépek a hegyek és tiszta a víz (J). Nagyon szépek és nagyok*);
- a kollokációt általában főnév követi (*nagyon szép a panoráma, nagyon szép nyelv, nagyon szép nap*),
- illetve ugyanilyen arányban találkozunk olyan szerkezetekkel is, amikor a főnevet követi a *nagyon szép* kollokáció (*a tengerpart nagyon szép, a város nagyon szép, a film nagyon szép*);
- a kollokációt egyszerű és összetett mondatokban is megtaláljuk (*Nagyon szép nap volt. Nagyon szép hely. Ez a születésnap nagyon szép volt. Pécs nagyon szép város, mindig jó a hangulat. Szeretem a magyar kultúrát és a magyar nyelvet, nagyon szép nyelv. Kollégista vagyok, nagyon szép környéken lakunk*);
- a kollokáció mondatkezdő, mondatközepi és mondatvégi pozícióban is állhat (*Nagyon szép és csendes a környék: vannak hegyek, és van négy tó is. Szerintem Magyarország nagyon szép és gyönyörű. Én most magyarul és egy kicsit oroszul tanulok, mert mindkét nyelv nagyon szép*).

A vizsgált korpusz anyagában található kollokáció-használati hibákat a típusuk alapján három csoportba soroltam, és egy-egy példával szemléltetem az alábbiakban⁴:

- egyeztetési hiba: **És az emberek nagyon szép és barátságos (J) itt.*
- helytelen szóhasználat: **Mona Lisa nincs szemöldöke, hanem nagyon szép.*
- névelő helytelen használata: **Szerintem nem a nagyon szép város, hanem nagyon praktikus (J).*

Mindössze két esetben találtam „kollokációs plüssmackó” szerkezetet a korpuszban: *Szerintem Magyarország nagyon szép és gyönyörű. Tanulni magyarul nagyon szép és érdekes.* Az anyanyelvi beszélők számára a kollokáció használata mindkét esetben indokolatlan és felesleges.

A MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban a *nagyon szép* kollokáció 32 alkalommal szerepel. A korpusz konkordanciasorainak (6. ábra) elemzésével megfigyelhetjük, hogy:

- a *nagyon* és *szép* kollokációs elemek mindig egymás mellett állnak, és nem ékelődik közéjük másik lexikai elem (*nagyon szép*);
- kivétel nélkül a *nagyon* lexéma áll elöl a kollokációban;

neret a városban olcsó és jó minőségű bulihelyeket lehet találni. A Dunapart **nagyon szép**, és van sok kulturális esemény és program. Szeretek itt élni, bár a ke-
is város Budapest mellett. Körülbelül huszonezrezer ember lakik itt. **Nagyon szép** a környék, de csak hétvégén csendes. Forgalmas utak vannak, sok a
tösmozi. Régen öt volt Monoron, ma csak egy van, a Kis-tó. A tó **nagyon szép** és tiszta, sok kacsa úszik benne. Az emberek futnak vagy kutyát sétá-
Tulajdonképpen az egész város egy nagy múzeum. A központban **nagyon szép** régi házak és kis utcák vannak. Van itt színház, modern könyvtár, egy
is falu Dél-Magyarországon. Körülbelül kilencszáz ember lakik itt. **Nagyon szép** és csendes a környék: vannak hegyek, és van itt négy tó is. A falu gy-
s utcában lakik. Szép templomok is vannak. A központban van egy **nagyon szép** könyvtár. A barcelonai egyetemeken sok külföldi diák tanul. M
rd tervezőktől lehet ruhákat venni. Ezek a ruhák elég drágák, de szerintem **nagyon szépek** és érdekesek. Általában nem reggelizem, de ha igen, akkor 7 óra k
n túl drágák és családbarátok. Miért Törökország? Törökországnak **nagyon szép** tengerpartja van. A turistaszezon hosszú: márciustól novemberig tart.
i. Miért Bulgária? Nincs olyan messze autóval. A tengerpart **nagyon szép**, a szállodák és a kempingek pedig elég olcsók. Három gyerekem var-
étvégére is külföldre utazom. A kedvenc országom Franciaország. **Nagyon szép** hely, és nyelvet is tudok gyakorolni. Ez fontos nekem, mert franciatan
unk: kirándulunk a mecseki erdőben vagy fürdünk az orfűi tóban. Van egy **nagyon szép** kis falu Orfű közelében, Abaliget, ott laknak a barátaink. Van három g
ák és nagyon régiék. A túrázás csodálatos pihenés. A tengerpart is **nagyon szép**, szeretek ülni és nézni a vizet. Korán reggel megyek a partra, amikor
arátom belga, ezért tanulom ezt a nyelvet. Magántanárnál tanulok. **Nagyon szép** nyelv a francia, de a kiejtés nehéz. Miért nem úgy írják a szavakat a f
en az ukrán mellett ez is fontos. Magántanárnál tanulok. Szerintem **nagyon szép** nyelv. Fontosnak tartom, hogy sokat használjam a nyelvet, és a szav-
óppenhangjában. Endre: Sajnos még nem jártam ott, de azt hallottam, hogy **nagyon szép** város. Jan: Igen. Én is szeretem. Igaz, az idő nem oly-
jan. Ingatlanos: Sajnos az a lakás már elkelt. De tudok mutatni egy **nagyon szép**, világos lakást a Malom utcában. Nagyon jó állapotban van. C
már elkelt. De tudok mutatni egy másik lakást a Béke téren. Ez egy **nagyon szép**, tágas, világos, új építésű lakás. Adél: Hányadik emeleten van a laká
ogy régen erről a pályaudvarról indultak a vonatok Európa keleti részébe. **Nagyon szép** épület, érdemes lefotózni. A Lánchidat képeslapokról már biztosan isi
i. Zolié ez a könyv? - Igen, az övé. Bele van írva a neve. 6. **Nagyon szép** a táskája. - Köszönöm, nagyon kedves. Az Öné is nagyon elegáns. 7
Ez legalább ébren tart. - Én meg általában firkálok a noteszembe. **Nagyon szép** virágmintákkal szoktam díszíteni a margót, már többen megdicsérték. - Én le

6. ábra Példák a nagyon szép kollokáció használatára a MagyarOK nyílt pedagógiai korpuszban

- a *szép* kollokációs jellemzően egyes számban szerepel (*A központban nagyon szép régi házak és kis utcák vannak. Szerintem nagyon szép nyelv. Törökországnak nagyon szép tengerpartja van.*), az egész korpuszban csupán 1 alkalommal találtam többesszámú alakot (*Ezek a ruhák elég drágák, de szerintem nagyon szépek és érdekesek*);
- a kollokációt általában főnév követi (*nagyon szép könyvtár, nagyon szép hely, nagyon szép város*),
- illetve ugyanilyen arányban találkozunk olyan szerkezetekkel is, amikor a főnevet követi a *nagyon szép* kollokáció (*a tó nagyon szép, a tengerpart nagyon szép, az angol nyelv nagyon szép*);

⁴ A hibaelemzésnél csak a kollokációk helytelen használatát vizsgálom, az egyéb grammatikai stb. hibákra nem térek ki.

- a kollokációt egyszerű és összetett mondatokban is megtaláljuk (*A központban van egy nagyon szép könyvtár. Szerintem nagyon szép nyelv. Nagyon szép a táskája. Sajnos még nem jártam ott, de azt hallottam, hogy nagyon szép város. Nagyon szép virágmintákkal szoktam díszíteni a margót, már többen megdicsérték. Van egy nagyon szép kis falu Orfű közelében, Abaliget, ott laknak a barátaink.*);
- a kollokáció jellemzően mondatkezdő és mondatközépi pozícióban áll. Mondatvégi pozícióra nem találtam példát (*Nagyon szép a környék, de csak hétvégén csendes. A tengerpart nagyon szép, a szállodák és a kempingek pedig elég olcsók.*).

Megfigyelhetjük tehát, hogy a *nagyon szeret* kollokáció tagjai mindkét korpuszban minden esetben egymás mellett állnak, nem ékelődik közéjük más lexikai elem. Jellemzően a *nagyon* lexéma áll elöl, mindössze két esetben találtam meg ennek a fordítottját a pedagógiai korpuszban. A mondatban betöltött pozíciójuk alapján annyi eltérést találtam, hogy míg a tanulói korpuszban a kollokáció többségében mondatkezdő pozícióban áll, addig a pedagógiai korpuszban mondatközépi és mondatvégi pozícióban is, tehát itt mindenképpen azonosítható egy strukturális hiány, illetve a mondatkezdő pozíció túlhasználata a nyelvtanulók részéről. A *szeret* kollokáns mindkét korpuszban dominánsan jelen idejű, kijelentő módú, egyes szám első személyű határozott vagy határozatlan ragozású. A kollokációt a tanulói és a pedagógiai korpuszban megtaláljuk egyszerű és összetett mondatokban is, valamint mindkét korpuszban jellemzően főnévi igenév követi a szerkezetet. A tanulói korpuszban a *nagyon szeret + Acc + Inf*, valamint a *nagyon szeret + Adv + Inf* szerkezettel egyaránt gyakran találkozunk, és ugyan a pedagógiai korpuszban is megjelenik mindkét struktúra, de a *nagyon szeret + Adv + Inf* a gyakoribb.

A *nagyon szép* kollokáció használatában a két korpuszban csupán annyi különbséget találtam, hogy a vizsgált kollokánspár ellentétben a tanulói korpuszsal, a pedagógiai korpuszban nem szerepel mondatvégi pozícióban, csak mondatkezdőben és mondatközépben. A *nagyon* és *szép* kollokánssok mindig egymás mellett állnak, nem ékelődik közéjük más lexikai elem, a *szép* kollokáns jellemzően egyes számban szerepel, és egyforma gyakorisággal találkozunk a *nagyon szép + főnév* és a *főnév + nagyon szép* szerkezettel is mindkét korpuszban.

4. Zárzó

Az eredmények összehasonlításával megállapíthatjuk, hogy a vizsgált kollokációs párok kollokánssainak használatában nem figyelhető meg szórendi hiba, a *nagyon* lexéma a kollokációkban mindig határozószóként szerepel. A vizsgált kollokációk jelentős alul- és túlhasználataival sem találkozunk, és „kollokációs plüssmackóként” sem szignifikáns a jelenlétük. Kirajzolódnak tehát a tanulói korpusz és pedagógiai korpusz közötti átfedések. A korpuszokban megjelenő adatok rávilágítanak arra, hogy a nyelvtanulóknak sikerült adaptálniuk és transzformálniuk az adott tananyagot, mely folyamatban nagy szerepet játszik, hogy a *nagyon* lexémát határozóként tanítjuk, és nem a *nagy* melléknév transzformált variánsaként (pl. *remek – remekül*), valamint, hogy a nyelvtanulók a vizsgált kollokációkkal gyakran találkoznak, mind a *MagyarOK tankönyvcsalád* anyagában, mind a mindennapi életben az anyanyelvi beszélőkkel történő interakciójuk során. A bőséges nyelvi input mellett természetesen nagy hangsúlyt kell fektetnünk arra is, hogy a kollokációkat tudatosan és szisztematikus tanítsuk, hiszen azok helyes használata előfeltétele a természetes és kompetens nyelvhasználatnak.

Irodalom

- Antal Zsófia 2021. A *KorSzak* tanulói korpusz bemutatása és a magyar nemzetiséget jelölő melléknév vizsgálata. *Hungarológiai Évkönyv* 22/1–2: 7–21.
- Baumann Tímea – Majoros Judit – Pelcz Katalin – Schmidt Ildikó – Szita Szilvia – Vermeki Boglárka 2020. Bemutatkozik a Korpusznyelvészeti és Szakmódszertani Munkacsoport. *Hungarológiai Évkönyv* 21/1–2: 23–31.
- Biber, Douglas – Johansson, Stig – Leech, Geoffrey – Conrad, Susan – Finegan, Edward 1999. *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Pearson Education Ltd. Harlow, Essex.
- Cowie, Anthony Paul 1998. *Phraseology: Theory, Analysis, and Applications*. Clarendon Press, Oxford.
- Erman, Britt – Warren, Beatrice 2000. The idiom principle and the open choice principle. *Text & Talk* 20/1, 29–62.
- Foster, Pauline 2001. Rules and routines: A consideration of their role in the task-based language production of native and non-native speakers. In: Bygate, Martin – Skehan, Peter – Swain, Merrill: *Research Pedagogic Tasks: Second Language Learning, Teaching, and Testing*. Harlow, Longman. 75–93.
- Granger, Sylviane 1998. Prefabricated patterns in advanced EFL writing: collocations and formulae. In: Cowie, Anthony Paul: *Phraseology: theory, analysis and applications*. Oxford University Press, Oxford. 145–160.
- Hasselgren, Angela 1994. Lexical teddy bears and advanced learners: A study into the ways Norwegian students cope with English vocabulary. *International Journal of Applied Linguistics* 4/2: 237–260.
- Hollós Zita 2012. Az ördög a részletekben, pontosabban a szelekcióban rejlik – egy korpuszalapú kollokációs szótár, a SZÓkapTÁR margójára. In: Pődör Dóra – Pintér Tibor – Márkus Katalin (szerk.): *Szavak pásztora. A Shepherd of Words*. Írások Magay Tamás tiszteletére. Grimm Kiadó, Szeged. 222–241.
- Howarth, Peter 1998. Phraseology and second language proficiency. *Applied Linguistics* 19/1: 24–44.
- Kaszubski, Przemyslaw 2000. *Selected Aspects of Lexicon, Phraseology and Style in the Writing of Polish Advanced Learners of English: A Contrastive, Corpus-Based Approach*. Adam Mickiewicz University, Poznań.
- Kilgarriff, Adam – Baisa, Vít – Bušta, Jan – Jakubiček, Miloš – Kovář, Vojtěch – Michelfeit, Jan – Rychlý, Pavel – Suchomel, Vít 2014. The Sketch Engine: ten years on. *Lexicography* 1: 7–36.
- Kilgarriff, Adam – Rychlý, Pavel – Smrž, Pavel – Tugwell, David 2004. The Sketch Engine. *Proceedings of the 11th EURALEX International Congress*. 105–116.
- Nesselhauf, Nadja 2003. The Use of Collocations by Advanced Learners of English and Some Implications for Teaching. *Applied Linguistics*. 24/2: 223–242.
- Nesselhauf, Nadja 2005. *Collocations in a Learner Corpus*. John Benjamins, Amsterdam.
- Sinclair, John 1996. EAGLES. *Preliminary recommendations on Corpus Typology*. <http://www.ilc.cnr.it/EAGLES/corpus/corpus.html> (letöltve: 2022.11.15.)
- Stubbs, Michael 2001. *Words and phrases: Corpus studies of lexical semantics*. Blackwell, Oxford.
- Szita Szilvia 2020. Korpuszépítés és korpuszhasználat alacsonyabb nyelvtudási szinteken. *Hungarológiai Évkönyv* 21/1–2: 173–179.
- Szita Szilvia 2021. A *MagyarOK* nyílt korpusz használatáról. *Hungarológiai Évkönyv* 22/1–2: 72–88.
- Wray, Alison 2002. *Formulaic Language and the Lexicon*. Cambridge University Press, Cambridge.

Antal, Zsófia

*The frequent collocations with the adverb nagyon ('very') in the light of
a learner corpus and a pedagogical corpus*

The corpus-based study focuses on frequently occurring collocations of the adverb *nagyon* ('very'), which is the most frequent adverb in the *KorSzak* learner corpus. First, those collocations of *nagyon* are identified in the learner corpus that occur with the greatest statistical frequency, then, the findings are compared to similar collocations in the *MagyarOK* open pedagogical corpus. The aim is to answer the following three questions. Do learners of Hungarian as a foreign language use the same collocations with *nagyon* in their written output as those present in the written texts of native speakers and course materials? Do they under- or maybe overuse any of the collocations? Are there any collocations with *nagyon* that learners consider as safe options and apply as 'collocational teddy bears'? The study also examines, comparatively, the lexico-grammatical and semantic characteristics of two collocations of *nagyon* that were found the most frequent in both corpora: *nagyon*_{ADV} *szere*_{TV} ('like very much') and *nagyon*_{ADV} *szép*_A ('very nice').